

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.1.65.2025.SG

**Pani
Dorota Sierka
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Ząbkowicach Śląskich
ul. Szpitalna 2
57-200 Ząbkowice Śląskie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 11 lutego 2026 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń

Wrocław, 13 lutego 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Dom Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Dorota Sierka, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich ²
Zakres kontroli	Organizacja domu pomocy społecznej z uwzględnieniem poczucia bezpieczeństwa mieszkańców domu Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 29 grudnia 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ³ , 2. § 6 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ⁴ Plan kontroli na II półrocze 2025 r., zatwierdzony w dniu 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 29 grudnia 2025 r. do dnia 30 stycznia 2026 r.
Kontrolerzy	1. Sylwia Geppert – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodnicząca kontroli, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego znak PS-NKPS.0030.543.2025 z dnia 16 grudnia 2025 r. 2. Anna Łata – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – kontroler, działająca zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego znak PS-NKPS.0030.544.2025 z dnia 16 grudnia 2025 r.

¹ zwany dalej również „Jednostką”, „Domem”

² zwana dalej również „Dyrektorem”

³ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm., dalej „ustawą o pomocy społecznej” lub „ustawą”

⁴ Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację zadań była Pani Dorota Sierka, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich.

Działalność Domu Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich w zakresie objętym kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości**.

III. Ustalenia kontroli

Starosta Ząbkowicki, na mocy decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS.II.9013/16/2002 z dnia 5 lipca 2002 r. (z późniejszymi zmianami), otrzymał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich przy ul. Szpitalnej 3. Dom jest przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych i zgodnie z decyzją dysponuje 118 miejscami statutowymi. Jednostka została wpisana do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego pod numerem 15/2002.

Nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem Jednostki sprawuje Zarząd Powiatu w Ząbkowicach Śląskich przy wsparciu Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Ząbkowickiego. Przestrzeganie praw mieszkańców, zasadność ich pobytu, legalność przyjęć oraz warunki bytowe podlegają regularnym wizytacjom sędziego Sądu Okręgowego w Świdnicy. Ponadto Dom umożliwia mieszkańcom regularny kontakt z Dyrektorem oraz składanie skarg i wniosków, których rejestr znajduje się w sekretariacie.

W okresie objętym kontrolą Dom zapewniał opiekę 118 mieszkańcom, dysponując kadrą w wymiarze 60,5 etatu. Poziom zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy pozwolił na zachowanie wskaźnika 0,5 na jednego mieszkańca, co jest zgodne z wymogami określonymi w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej⁵.

Jednostka spełnia wymogi w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego oraz ochrony przeciwpożarowej, co potwierdzają systematyczne kontrole Sanepidu dotyczące m.in. stanu higieniczno-sanitarnego, postępowania z odpadami i brudną bielizną oraz przestrzegania zakazu palenia tytoniu. W celu zapobiegania zdarzeniom nadzwyczajnym, Dom został wyposażony w odpowiednie instalacje i systemy bezpieczeństwa, w tym systemy alarmowe i przyzywowe, system przeciwpożarowy z czujkami dymu, windy, podjazdy oraz uchwyty dla osób niepełnosprawnych.

⁵ Dz. U. z 2025 r., poz. 51, dalej „rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej”

W obszarze procedur dotyczących bezpieczeństwa i ochrony praw mieszkańców ustalono, że funkcjonowanie Domu opiera się na Regulaminie Porządkowym (wprowadzonym Zarządzeniem Dyrektora nr 2/2016 z dnia 14 stycznia 2016 r.). Dokument ten precyzuje zasady współżycia społecznego, harmonogram dnia oraz katalog praw i obowiązków mieszkańców. W ramach dbałości o bezpieczeństwo, Jednostka nakłada na osoby ją opuszczające obowiązek informowania personelu o zamiarze i przewidywanym czasie przebywania poza jej terenem.

Kwestie nieplanowanych nieobecności reguluje „Procedura postępowania w sprawach nieobecności oraz samowolnego oddalenia się mieszkańca” (Zarządzenie nr 5/2022 z dnia 16 marca 2022 r.). Przewiduje ona niezwłoczne powiadomienie przełożonych oraz dokonanie zgłoszenia w Komendzie Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich. Faktyczne nieobecności, oddalenia, a także wszelkie zdarzenia losowe (wypadki, samouszkodzenia, obrażenia ciała) są na bieżąco dokumentowane w dziennych raportach dyżurów.

Mieszkańcom Domu zapewnia się pełną swobodę poruszania się, wynikającą z obowiązujących przepisów prawa. Choć zgodnie z art. 55 ust. 2b ustawy o pomocy społecznej Dyrektor posiada uprawnienie do czasowego ograniczenia samodzielnego opuszczania terenu Jednostki w ściśle określonych przypadkach, w okresie objętym kontrolą z możliwości tej nie korzystano.

Kontrola ruchu osób na terenie obiektu prowadzona jest poprzez ewidencję wejść i wyjść, znajdującą się przy wejściu głównym, w której odnotowuje się wizyty gości oraz przemieszczanie się mieszkańców. Ponadto bieżąca analiza problemów podopiecznych, w tym zagadnienia dotyczące poczucia bezpieczeństwa i wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych, stanowi stały element posiedzeń Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego.

W celu usystematyzowania działań w sytuacjach kryzysowych, Zarządzeniem Dyrektora nr 2/2024 z dnia 2 stycznia 2024 r. w Domu wprowadzono Rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych. Dopełnieniem tych regulacji było Zarządzenie nr 13/2025 z dnia 2 czerwca 2025 r., które wdrożyło szczegółową procedurę postępowania oraz wzór Karty zgłoszenia zdarzenia nadzwyczajnego. Wszyscy pracownicy Jednostki zostali przeszkoleni w zakresie stosowania tych procedur, co potwierdzono ich własnoręcznymi podpisami.

Zgodnie z przyjętymi standardami, każdy pracownik Domu jest zobowiązany do niezwłocznej reakcji w obliczu zdarzenia nadzwyczajnego. Procedura przewiduje dokonanie oceny sytuacji przez świadka zdarzenia, wezwanie pielęgniarki w celu udzielenia pierwszej

pomocy oraz, w razie konieczności, podjęcie decyzji o wezwaniu zespołu ratownictwa medycznego. Po zabezpieczeniu mieszkańca sporządzana jest Karta zgłoszenia, przekazywana następnie Kierownikowi Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego. Kierownik ZTO dokonuje analizy incydentu, inicjuje działania następcze i nanosi wpis do rejestru. Pełna dokumentacja, obejmująca obserwacje, zapisy medyczne oraz informacje o udzielonym wsparciu terapeutycznym, gromadzona jest w indywidualnych teczkach osób poszkodowanych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. w Jednostce nie odnotowano zdarzeń nadzwyczajnych. Z kolei w okresie od 1 stycznia do 17 grudnia 2025 r. zarejestrowano dwa takie przypadki (z dni 20 i 23 września 2025 r.). Informacje o nich zostały przekazane organowi prowadzącemu zgodnie z obowiązującymi przepisami. System sprawozdawczy Domu zapewnia Staroście Ząbkowickiemu regularny, kwartalny dostęp do zanonimizowanych danych o zdarzeniach nadzwyczajnych, przekazywanych za pośrednictwem Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Ząbkowickiego.

Analiza prowadzonego Rejestru zdarzeń nadzwyczajnych wykazała, że zawiera on wszystkie niezbędne elementy: liczbę porządkową, datę i lokalizację zgłoszenia, opis zdarzenia oraz podjętych działań następczych. W odniesieniu do zarejestrowanych incydentów ustalono, że personel postąpił zgodnie z procedurą: udzielono pierwszej pomocy, wezwano ratownictwo medyczne oraz skierowano mieszkańców na niezbędną diagnostykę. Równocześnie wdrożono działania zapobiegawcze mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości.

W toku czynności kontrolnych dokonano analizy „Dziennych raportów dyżurów” za losowo wybrane okresy (kwiecień 2024 r. oraz kwiecień 2025 r.). Czynności te wykazały, że w dokumentacji tej widnieją liczne wpisy dotyczące incydentów, które wyczerpują znamiona zdarzeń nadzwyczajnych, jednak nie zostały one objęte wymaganą procedurą zgłoszeniową ani wpisane do Rejestru zdarzeń nadzwyczajnych.

Do zdarzeń, które pominięto w oficjalnym raportowaniu w kwietniu 2024 r., należą m.in.:

Upadki z obrażeniami ciała: Przypadek mieszkańca, który po uderzeniu głową o ścianę doznał podbiegnięcia krwawego (wymagana dezynfekcja i obserwacja) oraz incydent z udziałem mieszkanki, która przewróciła się przy windzie. Mimo zgłaszanego później silnego bólu pośladka i konieczności podania leków przeciwbólowych oraz preparatów miejscowych, zdarzenia nie uznano za nadzwyczajne.

Incydenty autoagresywne i agresja: Odnotowano przypadek samookaleczenia się mieszkańca przy użyciu maszynki do golenia. Choć w raporcie wskazano na celowe działanie, Kierownik ZTO wyjaśnił, że po rozmowie z podopiecznym uznano zdarzenie za przypadkowe skaleczenie. Zarejestrowano również fizyczne rękoczynny między dwiema mieszkankami o przedmioty osobiste, wymagające interwencji personelu i rozdzielenia stron.

Niewłaściwe zabezpieczenie przed upadkiem: Opisano sytuację mieszkanki, która poślizgnęła się na zanieczyszczonej moczem podłodze oraz kolejny incydent, w którym ta sama osoba spadła z łóżka podczas próby wstania. W raporcie odnotowano brak bariereki przyłóżkowej i zastosowanie prowizorycznego zabezpieczenia w postaci przystawionego stołu.

Analogiczne uchybienia w kwalifikacji zdarzeń stwierdzono w kwietniu 2025 r.:

Upadki wynikające ze stanu zdrowia lub zachowania: Mieszkaniec poślizgnął się na wylewanym przez siebie moczu, co skutkowało koniecznością transportu na wózku inwalidzkim. Inny podopieczny doznał ran ciętych nosa i ręki po upadku w pokoju (pokonanie drabinek przyłóżkowych); w tym przypadku personel podał lek psychotropowy w celu uspokojenia mieszkańca.

Zdarzenia pod wpływem alkoholu: Odnotowano upadek mieszkańca znajdującego się w stanie nietrzeźwości, który wymagał pomocy przy pionizacji i transporcie do łóżka.

Powyższe ustalenia wskazują, że w Domu funkcjonuje równoległy obieg informacji o zdarzeniach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu podopiecznych. Wpisy w raportach dyżurów potwierdzają występowanie incydentów wypadkowych, agresywnych oraz związanych ze spożywaniem alkoholu, które ze względu na brak formalnego zgłoszenia w trybie procedury zdarzeń nadzwyczajnych, nie podlegają pogłębionej analizie ani działaniom naprawczym na poziomie dyrekcji Jednostki.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Błędna kwalifikacja zdarzeń o charakterze nadzwyczajnym: W toku czynności kontrolnych ustalono, że nie wszystkie incydenty (w tym upadki skutkujące obrażeniami, akty autoagresji oraz sytuacje wymagające podania leków uspokajających po urazach), które zgodnie z wewnętrznymi procedurami winny zostać uznane za nadzwyczajne, zostały w ten sposób zakwalifikowane i ujęte w stosownym rejestrze.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji zadań, formułuje się następujące zalecenie:

Ad 1. Należy poddać weryfikacji proces oceny zdarzeń zachodzących w Domu pod kątem ich charakteru nadzwyczajnego oraz zapewnić bezwzględną rejestrację wszystkich takich incydentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wewnętrznymi procedurami Jednostki.

Postawa prawna: Art. 55c ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji zalecenia: na bieżąco.

Wystąpienie sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi otrzymuje Starosta Ząbkowicki, trzeci włącza się do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższego zalecenia lub przyczynach braku jego realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Dłuska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Starosta Ząbkowicki
2. a/a

